

Can Rodon de l'Hort

Cabrera de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Darrera el mas de Can Rodon, dins el clos arqueològic
Alçada: 93

Coordenades:

Latitud: 41.52727
Longitud: 2.39303
UTM Est (X): 449362
UTM Nord (Y): 4597470

Classificació

Número de fitxa: 08029 - 108
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Ibèric Romà
Segle: IIIaC-IIIdC
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal i física
Observacions protecció: POUM-109. BCIL
Número inventari: CCAA 834
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Cabrera
Fitxes associades:
[L'Hostal](#)
Autoria de la fitxa: Marc Guàrdia i Llorens
Data de registre de la fitxa: ds., 20/08/2016 - 02:00

Descripció

El jaciment de Can Rodon es coneix d'antic, i inicialment només per la troballa d'una necròpolis d'incineració ibèrica. No serà fins l'any 2006 quan es delimitaren part de les restes muràries que avui es poden visitar en el clos arqueològic.

El 1881, el propietari de la finca, va descobrir les primeres tombes en anivellar uns terrenys, que va excavar en diverses etapes, i va publicar el 1888 (Rubio de la Serna, 1888) precedit de diversos articles menors. Posteriorment encara hi obrí altres tombes. No va individualitzar els materials de les diverses tombes i en va acabar fent un dipòsit al Museu Arqueològic de Barcelona, on es troben actualment. Barberà (1968) en publicà un estudi, on calcula que devia haver obert unes deu tombes, corresponents al segle III aC, tot i que amb algunes peces del segle IV aC. Barberà (1969-70) també hi realitzà l'excavació de quatre tombes, que resultaren de cronologia aproximada a les ja conegudes. Com aquestes, eren excavades al subsòl, amb forma de sitja, feien al voltant d'un metre de diàmetre i uns 80 cm de fondària, i tenien dos forats al fons per mantenir dretes les dues àmfores que s'hi dipositaven. Una de les àmfores feia la funció d'urna cinerària, i al voltant s'hi trobaven les ofrenes, consistents en ceràmica, menjar i objectes personals del difunt, entre els quals algunes presentaven armament, per tractar-se d'un guerrer. Anaven tapades amb pedres i terra. Tot el material es troba al Museu Arqueològic de Barcelona. Vinyals (1997) va publicar un lot de materials recuperats d'una escombrera produïda per unes obres del 1975, en fer-se unes pistes de tennis. Es tracta de material del segle III aC. Vinyals explica també, que en les excavacions de J. Barberà del 1968, varen aparèixer unes parets ibèriques, que formaven l'angle d'una habitació, de les quals podria procedir algun fragment ceràmic quelcom posterior al lot del segle III aC, potser de la darrerria d'aquest segle o bé de l'inici del II aC. No havien estat mai publicades, tot i que M. Ribas les descriví en el seu diari d'excavacions (p. 60: dia 22 de desembre del 1968): "Als 79 cms. Des de l'angle de la paret i en la part fonda es descobreix un angle de molta extensió que encara no s'ha determinat en direcció nord, que sembla introduir-se dintre del terreny veí (hort de la Sra. Francesca Pallès). Està construït amb obra molt ferma de pedra ben treballada. Hi ha pedres de gran tamany, aplanada la cara visible. Forma una banqueta."

Observacions:

Les restes es poden contemplar dins un clos arqueològic, tot i que l'accés no és obert al públic.

Fotografies: Albert Martín

(CONTINUACIÓ DESCRIPCIÓ): L'àrea de la necròpoli pot ser molt més extensa, que la de les poques tombes que se n'ha excavat. A més queda clara també la presència d'un hàbitat que s'endinsa cap a sota l'hort veí, de can Pallès.

El 2006, arrel d'uns moviments de terres que s'efectuaren per tal d'urbanitzar la zona, quedaren al descobert estructures muràries d'època republicana i altimperial que resten a l'espera d'una nova intervenció arqueològica i un dolium a l'extrem oest de la parcel·la, datat dins la segona meitat del s. II, que es va excavar l'any 2011. Es va considerar que, com és habitual en les instal·lacions d'emmagatzematge d'excedent agrícola, hi cap la possibilitat de que n'hi pugui haver més en aquest sector.

L'any 2007, en una intervenció al solar dels Horts del Rector, a la banda de ponent del jaciment, es va certificar que les estructures documentades al solar de Can Rodon de l'Hort no continuaven cap aquest sector. En canvi, es va localitzar un paviment corresponent a un vial empedrat, datable entre 15 i 80 aC. Es tracta de la primera estructura viària empedrada documentada al municipi. Les restes es van protegir amb geotèxtil i una capa de sorres netes.

El novembre de 2013 es va portar a terme una intervenció arqueològica de control de conducció de canalització de gas natural a la finca del Carrer de la Riera de Cabrera número 40. Es va realitzar l'obertura d'una petita rasa de 80x50x70cm davant de la façana de la casa sol·licitant de la connexió de gas, afectant la vorera. El seguiment arqueològic va donar resultats negatius. No es va localitzar cap

estructura arqueològica i els materials documentats procedien d'un nivell alterat possiblement per les obres d'urbanització del carrer i de la col·locació de la canalització prèvia de gas.

L'any 2010 va excavar-se el sector SE, habitacions de primera meitat del segle I aC qualificades com a tallers on es faria la fosa de plom, el 2013, la façana est del carrer d'època republicana i taller metal·lúrgic de ferro i el 2015 i 2016 el sector de la figlina d'època imperial.

Bibliografia

- MARTÍN, A. (en premsa): "El darrer decenni d'intervencions arqueològiques a Ilturo (Cabrera de Mar, Maresme). Novetats i estat actual de la recerca", *Tribuna d'Arqueologia* 2014-2015.
- ALMAGRO, M.; SERRA RÀFOLS, J.de C.; COLOMINAS, J.. "Barcelona". A: *Carta Arqueológica de España*. Madrid: C.S.I.C.- Instituto Diego Velázquez, 1945. p.87.
- BOSCH GIMPERA, P.. *Etnologia de la Península Ibèrica*. Barcelona: Alpha, 1932.
- BOSCH GIMPERA, P.. *Prehistòria catalana: Edat de la Pedra i dels Metalls, colonització grega, etnografia*. Barcelona: Editorial Catalana, 1919. (*Enciclopèdia catalana*; XVI).
- BRUNET I BELLET, J.. "Excursió particular a Cabrera i nous descobriments d'antiguetats ante romanes". A: *Butlletí de l'Associació Excursionista de Catalunya*. Barcelona, 1885.
- CARRERAS CANDI, F.. *Cabrera de Mataró*. Barcelona: Impremta de l'Avenç, 1893.
- RIBAS, M.. "La civilització ibèrica de la comarca mataronina segons les troballes". *Mataró*. 1834.
- RIBAS, M.. "La necròpolis de Can Rodon de l'Hort a Cabrera de Mataró". A: *Bloc Mataroní*. Mataró, 1926. Setembre-October.
- RIBAS, M.. "Topografia ibèrica i romana de la nostra comarca". *Diari de Mataró*. 1544.
- RIBAS, M.. *El orígens de Mataró*. 2. Barcelona: Rafael Dalmau, 1988. (*Caixa d'Estalvis Laietana*; 8), p.46 - 90.
- RIBAS, M.. *El poblament d'Ilduro*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1952. (*Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica*; 12), p.46 - 90.
- RIBAS, M.. *El poblat ibèric de Burriac i la seva necròpolis*. Mataró: Foment d'Estudis de la Maresma, 1931.
- RIBAS, M.. *Origen i fets històrics de Mataró*. Mataró: Impremta Minerva, 1934. p.22 - 38.
- ROVIRA I VIRGILI, A.. "Necròpolis de Cabrera de Mar". A: *Història de Catalunya*. 1. Bilbao: Gran Enciclopèdia Vasca, 1976. I. p.534-535.
- RUBIO DE LA SERNA, J.. "Noticia de una necròpolis ante romana descubierta en Cabrera de Mataró (Barcelona)". *Memorias de la Real Academia de la Historia*. [Madrid] XI (1888), p.764.
- SANDARS, H.. "The weapons of the iberians". A: *Archeologia*. Madrid, 1912-13. LXIV. *Boletín de la Real Academia de la Historia* 1914.
- SANMARTÍ, E.. "El taller de la pequeñas estampillas en la Península Ibèrica". *Ampurias*. 35, p.156-158.
- SANMARTÍ, J.. *La Laietania ibèrica. Estudi d'arqueologia i d'història*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1987. p.624.
- SERRA RÀFOLS, J. de C.. "Baetulo-Blanda". A: *Forma Conventus Tarraconensis*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1928. I. (*Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica*; 12).
- SERRA RÀFOLS, J. de C.. "La col·lecció Rubió de la Serna al Museu de Barcelona". A: *La Gazeta de les Arts*. Barcelona, 1926.
- SERRA RÀFOLS, J. de C.. *El poblament prehistòric de Catalunya*. 1. Barcelona: Barcino, 1930.
- VIÑALS I CORTÉS, J.. "Notícia sobre unes troballes de materials arqueològics a Can Rodon de l'Hort (Cabrera de Mar)". A: *Sessió d'Estudis Mataronins*. Mataró: Museu Arxiu de Santa Maria, 1997. Patronat Municipal de Cultura.

